

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

Péntek
1927 július 29.

Felelős szerkesztő: Farkas Lajos. — Szerkesztőség: Nappal: Piac-utca 34. Telefon: 10-20. Éjjel: Piac-u. 49. Telefon: 18. Kiadóhivatal: Piac-utca 49. Telefon: 18. sz.

ÁRA:
12
FILLÉR.

Kiadó: Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai rt. Előfizetési ár: 1/1 évre 36 Pengő, 1/2 évre 18 Pengő, 1/4 évre 9 Pengő, 1 óra 3 Pengő. Külföldre a kétszerese.

Debrecen,
XXV. évf. 170. szám.

Tekintsük Angliát

Nincs benne a magyar szállóigék lexikonában, de azért egy időben mégis a leghasználatosabb szállóigék egyike volt a magyar politikai életben. Különösen a Tisza-világban nagy divat volt a hon atyjai közt Angliát tekintgetni. Ha a kormányok a javaslatok mellett minden érvből kifogytak, vagy ha egyáltalán semmi indokuk se volt, akkor mindig a dicső Angliára hivatkoztak, de a dicső Anglia is azt állta, ha a kurucok oldaláról kapaszkodtak bele. Angliának nem ártott a dolog, nekünk pedig, sajnos, nem használt. Egyáltalán nem látszott meg rajtunk, hogy mi közjogban, budgetvitában, hajóépítésben és fodrásziparban egyaránt Angliát tekintjük. Valószínűleg nem a mi szemünkben volt a hiba, hanem Angliában. A mi szemünk rendes, normális szem és normális dolgok meglátására van berendezve. Éppen azért tekintgetjük hiába Angliát, mert az, tisztelet-becsület neki, sok tekintetben a nekünk felfoghatatlan abszurditások hazája.

Ott van például az angol monarchista berendezkedés. Minden iskolás gyerek tudja, hogy Angliában a király uralodik, de nem kormányoz. Ő a koronában a gemma, az angol alkotmány oromfalán a cimer, akit csak hódolat illet meg, nem bírál. — a brit bíróságok fejét nem fájditják részeg napszámok és káromkodó kofák felségsértési perci. — viszont az angol király öfelségére nincs bízva semmi. Ő reprezentálja a világot átérő angol birodalmat, neki ez a gyönyörű hivatala, de ezzel ki is van az egész hivatala. Tudjuk, hogy így van, de megérteni a mi szittya elménkkel ezt nem lehet. Legyen lud, ha kövér és legyen legalkotmányosabb zsarnok, ha király. Az olyan király, akinek az ország parancsol, nem ő az országnak, a mi szemünkben sohse volt király. Tudjuk Zápolya Jánosról, akit Katalin-királynak hívott a saját udvara is és aki helyett véreskezű Habsburgok kellettek, mert azoknak egy törvényük volt: sic volo, sic jubeo, így akarom, így parancsolom. Magyar királlyal sohase történhetett volna olyan eset, ami György angol királlyal megesett a háboru alatt. Mindenkinek nehéz volt az élet, neki is rosszabb kellett huzódnia s ahelyett, hogy a civilistáját emeltette volna a parlamenttel, eladta néhány ősi kastélyát Skóciában. Mikor a magyar ember ilyen olvas, szinte szégyenli magát az angol helyett is, mert biz ebben a kalmárlelkű népben ilyenkor nincs szégyenérzet.

Ezek után nem is olyan meg-

lepő, hogy Oxford grófja, Anglia volt háborus miniszterelnöke, aki az Asquith nevet viseli, amelyet maradandóvá tett hazája történetében, — hogy az angol liberális politika vezére hetvenötödik születésnapjára pénzbeli ajándékokat fog kapni barátaitól és tisztelőitől. A hetvenöt éves aggasztánnak ugyanis nincs semmi vagyona, nyugdíjat se kért, mikor hivatalát letette, az angol minisztereknek pedig kérés nélkül nem jár nyugdíj abban a tökéletlen Angliában, sőt úgy látszik, ötvenhárom igazgatósági tagságot se szerzett magának öreg napjaira ez a gyámoltalan Asquith. Hát ez megint olyan dolog, amit a tekintélytisztelő magyar lélek nem tud megérteni s amiért egy kicsit le is nézi Angliát. Hogyan, hát ez is megeshetik az angol világbirodalom egyik legelőkelőbb államférfiával, aki hosszú évekig ült a hatalom terített asztalánál, amely mellől országok és nemzetek sorsát intézte? Hallatlan, hogy ilyen együgyü emberre lehetett világtörténelmi szerepet bízni, akiben annyi előrelátás se volt, hogy öreg napjaira biztosította volna magának a betevő kalácskát. Egy pár száz holdacska egy kis kastélyocskával, meg egy kis halastavacskaival, ahol a saját pisztrángjait halászhatta volna. Vagy ha már szegénylős természetű volt ez az angol, legalább egy-két sinecurát járt volna ki magának az államnál, vagy aktív korában gondoskodott volna olyan közgazdasági összeköttetésekéről, amelyekből vénségére vajjat kenhetne a piritására.

A dolog érthetetlen nekünk, viszont itt az ideje, hogy vizsgáljuk a kölcsönt Angliának és odakiálthatjuk neki: tekintsetek Magyarországot! Ne azt, hogy mennyi miniszteri nyugdíjat kifizet ez a mindenkitől megrabolt, megnyuzott, kizsebelt kis ország olyan minisztereknek, akiket nem a történelem tart nyilván, hanem csak az állami számszék! Ne közelítünk főpilléreit tekintsetek, hanem csak az apró oszlopait, a hétköznapi politikusokat, a közélet kis mitugrászait és fittfirittyeit, hogy mennyi ügyesség, élelmesség, gyakorlati érzék és előrelátó józanság van azokban! Hogy hogy tudnak azok gondoskodni nemcsak öreg napjaikról, nemcsak a hatalomból való kicseppenést követő hétszük esztendőkről, hanem még a balesetekről is, amelyek a mai világban minden üzletembert elérhetnek. Megeshetik, hogy rajtaveszt az ember valami kijáráson, elcsuszik valami klinikai bonyós huson, a torkán akadhat valami elnyelt letét, — milyen jó akkor, ha van miből letenni a kauciót a célszerű szegény embernek.

Ez az, amit az Asquithok és a Deák Ferencek sohase tudtak megtanulni, hiába voltak nemzetük vezérei és hazájuk bölcsői. Ez a boldogulásra való bölcsesség mindig hiányzik az ő faj-

tájukbeli emberből. Igaz, hogy egy mentségük van, az Asquithoknak és Deák Ferenceknek sohase kell arra számítaniok, hogy üzleti baleset is érheti őket.

A cseh sajtó rendkívül idegesen védekezik a Rothermere által feltárt igazságok ellen

Prága, július 28. A cseh sajtó egyelőre nem vesz tudomást Lord Rothermernek Benesch intézett választáviratáról. Egyedül a *Vecerny List* közli a jelentést, amelyhez a következőket fűzi:

Mennyire hamisak lord Rothermere állításai, az már abból is kitűnik, hogy nálunk, az általános, egyenlő és titkos választói jog hazájában, a választásoknak igazat kellett volna adniok azoknak, akikről lord Rothermere értesítéseit meríti — feltéve, hogy egyáltalán igazuk van. Tipikusan angol tünet, hogy lord Rothermere Elzász-Lotharingiáról beszél; ő emlegeti ezt, aki Anglia egész gyarmatosító politikáját ismeri.

Egyébként az egész cseh sajtó nagy meglepetéssel fogadja azt az éles tiltakozást, amelyet Hlinka lord Rothermerehez intézett. A *Narod* kijelenti, hogy ez az akció beigazolta Magyarországot, valamint az egész világ előtt, hogy a köztársaságban nincs egyetlen cseh vagy tót párt, amely hajlandó lenne akár talpalatnyi földet is vissza-

adni a magyaroknak. A lap közli, hogy a tót kormányzópartok mindazokban a városokban, ahol magyar kisebbségek élnek, nagyszabású tüntetéseket szándékoznak rendezni.

Prága, július 28. A cseh sajtó nagy hálával és elismeréssel ír a *Times*-ben a Rothermere-akcióról megjelent cikkéről. Egyébként a sajtó folytatja kétségbeesett ellentámadásait Magyarországra és Rothermere ellen.

A *Pravo Lidu* kérde, vajjon annyira megváltozott-e Magyarország, hogy már kérni meri a bekeszerződés revízióját?

Ha Olaszország — írja a lap tovább — helyesli Magyarország kivénységait, akkor emlékeztetünk arra a római mértékadó köröket, hogy a magyar békerrevízióval kapcsolatban azonnal jelentkeznének az olaszországi németek és szlávok is, Németország pedig visszakövetelné gyarmatait, amelyek nélkül, állítása szerint, nem tud fejlődni.

A franciák nagy figyelemmel kísérik a Rothermere akciót

Prága, július 28. André Fribourg radikális párti francia képviselő, a kamara külügyi bizottságának h. elnöke, aki tanulmányuton van Közép-Európa államaiban, ma nyilatkozott a prágai újságírók előtt. Arra a kérdésre, milyen jelentőséget tulajdonítanak Franciaországban lord Rothermere akciójának a trianoni szerződés revíziója körül, kijelentette Fribourg, hogy a francia politikai közvélemény nagy figyelemmel kíséri ezt a kérdést, de a politikai körök Franciaországban abban

biznak, hogy ennek a politikai agitációnak meg kell szünni.

Magyarország be fogja látni, hogy nem szabad tuloznia. Jó nemzetközi viszony előfeltétele a szerződések tiszteletbentartása. Franciaország a frankfurti szerződést ennek utolsó gyűjéig betartotta, soha egyetlen francia sem akart a németekkel háborút, hogy visszacserezze Elzász-Lotharingiát. — Franciaország nem engedheti meg, hogy valamely állam ne respektálja aláírását a békeszerződésen.

Német lapvélemény Rothermere lord akciójáról

Berlin, július 28. A *Taegliche Rundschau* hosszabb cikkben foglalkozik lord Rothermere akciójával. A lap a többi között a következőket írja:

Rothermere akciója mind érdekesebbé válik. A lord olyan hangon beszél, mintha az angol kormány állana a háta mögött, míg a cseh sajtó teljesen befolyás nélküli, a magyar propaganda által megfizetett embernek iparkodik feltüntetni a lordot, akinek fecsegése egyetlen politikust sem zökkenhet ki nyugalmából. Valójában azonban Prágában a hangulat igen

nyomott, mert Rothermere mind határozottabban formulázza meg követeléseit. Igen figyelemreméltó az a válasz, amelyet Rothermere a korábbi elnyomások tekintetében adott. Annyi bizonyos, hogy a régi Ausztriában a csehek nemcsak hogy nem szenvedtek elnyomás alatt, hanem ellenkezőleg, ők nyomtak el másokat. Ma úgy viselkednek, mint győzők és noha német miniszterek foglalnak helyet a kormányban, mégis eltapossák a kisebbségeket.

Hlinkának Rothermere lorddal szemben elfoglalt álláspontjáról a

lap a következőket írja: Ugy lát-
szik, hogy Hlinka páter elvetette
a sulykot. A Felvidéken nagy te-
rületnek vannak, — elsősorban a
Csallóköz, Komárom, Érsekújvár,
Léva, Eperjes, Losonc, Fülek, Ri-
mamszombat, Ungvár, Beszterce, az
Erdős-Kárpátok vidéke — ahol a
lakosság vagy tisztán, vagy tul-
nyomó számban magyar.

Ezeket a zárt magyar nyelvterü-
leteket — minden önrendelkezési
jog figyelmen kívül hagyásával —
„stratégiai okokból” juttatták
Csehországnak.

Zoltay Lajos dr. újabb kitüntetése

Debrecen város muzeumának
van egy igazgatója, aki nemcsak a
város határain belül, de ország-
osan is nevezetes lett régészeti kép-
zettségéről, nagy szakértelméről és
szeretetéről, amely Debrecen törté-
nelmi és műemlékeinek napfényre
hozásában és megővésében páratlan
segítségét jelent Debrecen
városának. Zoltay Lajos dr. ez a
kitűnő férfi, akit nemrég tüntetett
ki diszdisktori diplomájával a deb-
receni egyetem.

A kitüntetést most újabbak kö-
vetik, méltó jutalmat egy derék,
munkában, nagy kincsek önzetlen
gondozásában eltöltött életnek: dr.
Zoltay Lajost gróf Klebelsberg
Kuno kultuszminiszter a történelmi
és művészeti emlékek ápolása ter-
én szerzett nagy érdemeiért a
Műemlékek Országos Bizottságá-
nak levelező tagjává nevezte ki.
Hasonlóan levelező tagjává válasz-
totta dr. Zoltay Lajost az Országos
Hadimúzeum Egyesület.

Pörösködés az egyeki és nád- udvari földreformföldek miatt

Debrecen város földjeiből, mint
ismeretes, nemcsak Debrecenben,
hanem Nádudvaron és Egyeken is
sajátították ki a földreform során
földeket. Mint mindenütt, ezeknél
is előfordult, hogy az új tulajdo-
nosok nem tudtak helytállani köte-
lességüknek, nem tudták kifizetni a
vételárat s nem tudnak fizetni, —
vagy nem akarnak — még bért
sem. Viszont a debreceni városi
tanácsnak rengeteg adata van arra
vonatkozóan, hogy a termelőké-
peség rovására menő kizsákmányoló
földmivélés folyik ezeken a
földeken, amelyeket addig nem le-
het visszakapni, míg a nem fize-
tők ügyében bírósági ítélet nincsen.

Könyvtárra menő akták feksze-
nek a városi főügyésznél és a
számvevőségénél a nádudvari, szo-
váti és egyeki kisajátított földekről
és minden késedelmes fizető új
földbirtokos egy külön peres félt
jelent.

A tanács többségének az a véle-
ménye, hogy mihelyt ítéletet hoz-
nak a késedelmes fizetők ügyében,
az ezernyi földtulajdonos lemond
a neki ítélte földadaráról, mert
fizetni képtelen.

— A kovács szakosztály e hó
30-án, szombaton este 6 órakor
az ipartestület kistanácstermében
ülést tart. Miatán a tárgysorozat-
on igen fontos ügyek szerepelnek,
ezután hívják fel a tagokat teljes
számu és pontos megjelenésre.

RAMMINGER hölgyfodrász
Szent Anna ucca 12. Telefon 15-37.
Nemű hajfésülő specialista.
Diploma Páris 1926.

Ma pénteken temetik teljes gyászpompával Csernoch hercegprimást

Budapest, július 28. Második
napja pihen koporsójában az esz-
tergomi Bazilika hatalmas kupolá-
ja alatt Csernoch János hercegpri-
más. A ravatalt a hivek igen nagy
számban keresik fel és a környék-
beli falvak népe szinte bucsujárás-
szerűen járja körül a hatalmas
kafafalkot, hogy elbucsuzzék a ha-
lott primástól. Szerdán délelőtt 11
órákor a káptalan a város vezető-
ségével megbeszélést tartott, ame-
lyen a temetés rendjét végleg
megállapították.

A hercegprimást pénteken dél-
előtt 11 órákor temetik teljes
gyászpompával.

Glattfelder Gyula csanádi püs-
pök pásztorlevelében megható han-
gon bucsuzik az elhunyt hercegpri-
mástól. „A gyászharangzó, mely
a magyar Sion fájdalmát zokogja
világá, Csernoch János herceg-
primás halála felett, mindenkinél
élénkebb visszhangot vált ki a
csanádi egyházmegye papjainak és
hivének szívéből, mert a mi egy-
házmegyénk nemcsak Magyaror-
szág primását kíséri az esztergomi
Bazilika kriptájába, hanem Szent
Gellért püspöki székeinek büszke-
ségétől is bucsuzik.”

Virágh Ferenc pécsi püspök
pásztorlevelében a magyar katoli-
cizmus ezidén lehullott két csilla-
ga: Prohászka püspök és Csernoch
hercegprimás között vont párhuzat-
ot. A körlevél végén az egyház-
megye gyászára vonatkozólag te-
szik meg a püspök az intézkedése-
ket.

Ugyancsak gyász pásztorlevelét
adott ki a hercegprimás halála al-
kalmából Fetser Antal győri püs-
pök is.

Az esztergomi főkáptalan külön
körlevélben bucsuzik az elhunyt
főpásztortól. Ennek latinnyelvű ré-
szében bejelenti a főpásztor halá-
lát és tudatja a temetésre vonat-
kozó intézkedéseket, a magyar
részben pedig az elhunyt főpász-
tori működését méltatja.

Orsenigo Cesare címzetes érsek,
pápai nuncius 1927 július 30-án
délelőtt 10 órákor az Országos
Katolikus Szövetség felkérésére a
Nagyboldogasszonyról elnevezett
budavári koronázó főtemplomban
hivatalos gyászmisét mond.

A budapesti aut. orth. izr. hit-
község előljárósági ülésén óbudai
Freudiger Ábrahám hitközségi el-
nök kegyelettel megemlékezett
Csernoch János hercegprimás el-
hunytáról. Kiemelte a hercegpri-
más fenkölt gondolkodását és
bölcse megértését, amelyet minden
felekezettel szemben tanusított. Az
előljáróság elhatározta, hogy a
nemeslelkű hercegprimás emlékét
jegyzőkönyvében megörökíti és
gyásza jeléül székházán a gyász-
lobogót kitűzette.

Biharkeresztes és Tiszalök felé motoros vonatjáratokat indít az üzletvezetőség

Augusztus 15-én helyezik üzembe a 76 személyt befogadó
motoros kocsikat

A magyar vasuti közlekedésben
most kezd teret hódítani a sin-
autobusz, minthogy a fürge, kiti-
nően bevált autobuszok erősen
megszorították a vasutat a szemé-
lyszállítás elvonásával. Maga a
vasut is programjába veszi az
autobuszok hálózatának tovább-
építését, de egyúttal a sinauto-
buszt is igyekszik beállítani. A Ba-
laton mellett már járnak a Máv.
motoros vonatai és be is váltak a
használatban, de a Máv. az ország
minden részében számításokat te-
tet, hogy nem válnának-e be más
vonalakon is. Kereskedelmi és for-
galmi szempontokból végtelenül
fontos lépésre határozta el magát
a debreceni üzletvezetőség, ami-
kor két vonalán, a Debrecen—
Tiszalök és a Debrecen—Biharker-
esztes vonalakon motoros vona-
tokat léptet életbe. Ezek a vona-
lakon egyelőre négy motoros
kocsi bonyolítja le a forgalmat, de
később öt új motorkocsi is be-
szándékozik állítani a közlekedés-
be. Ha szaporítani fogják a motor-
járatokat, akkor a jövő évben a
nagykeréki és tiszafüredi vonala-
kon is bevezetnek egy új menet-
et.

76 személyt fogadnak be a motorkocsik

A motoros járatok segélyével
minél több gyorsjáratot vonatot
tudnak beállítani, egyelőre 50 ki-
lométeres sebességgel fog közle-
kedni a vonat, a vágányok átsze-
relése után azonban 80 kilométer-
re emelik fel a menetsebességet.

A most megérkezett négy darab
motoros kocsi egyenként 76 sze-
mélyt fogad be. Nagyságuk olyan,
mint a nagy Pulimann kocsié, be-
rendezésük kényelmes.

Középen van a kocsivezetőnek
a fülkéje, ahol a műszaki személy-
zet foglal helyet. Ugyhogy a kocsi
irányítása könnyű, mert úgy előre,
mint hátrafelé akadálytalanul, ha-
mar kifejthető gyorsasággal halad-
hat.

A kocsik — mint fentebb jelez-
tük — kényelmes, praktikus be-
rendezésűek. Villanyvilágítással,
gőzfűtéssel lesznek felszerelve.
Ugyhogy a kényelem teljes lesz
bennük s hozzászámítva a gyors
közlekedést, igazán a nagyközön-
ség és az érdekelték javára és
óhaja szerint cselekedett a deb-
receni üzletvezetőség.

A most megindítandó négy mo-
toros kocsit augusztus 15-én he-
lyezik forgalomba és pedig a be-
rettyóújfalui vonalon 2, a tiszalöki
vonalon 1 motoros kocsit helyez-
nek forgalomba. Egy kocsi pedig
tartálékban marad.

Csatlakozás, átszállás, menetrend

A motorvonatoknak úgy a Deb-
recen vagy Budapest felől érkező
és induló vonatokhoz egyaránt,
sőt még a gyorsvonatokhoz is —
közvetlen csatlakozása lesz.

Azonban átszállás nélkül is el-
lehet jutni mindkét vonal végállo-
máshoz, mert közvetlen járatok
is lesznek. Így pl. Debrecenből
reggel 6 órákor fog indulni egy
járat, amely Püspökladányba kb.
7 órákor érkezik, onnant tovább
indul 8.20 órákor és Berettyóúj-
faluban lesz reggel 9 órákor.

Ennek a motorosnak csatlako-
zása lesz reggel 7.10 órákor induló
gyorsvonathoz is. Ugyhogy, ha va-
laki elkésik a reggel 6 órai moto-
rostól, a gyorsvonattal még utána
mehet, mert Püspökladányban be-
várja a motoros a gyorsvonatot.

A Debrecenből indítandó hat
órai motoros a debreceni érdekelt-
ségeknek régi kívánságát valósítja
meg. Amennyiben közvetlen vo-
nat, amely szemközti megáll a vona-
lon levő összes állomásokon.

Ugyancsak be lehet jönni Deb-
recenbe is, direkt érkező motoros-
sal.

Ez a járat Püspökladányból in-
dul este 6 óra 40 perckor, Deb-
recenbe érkezik este 7.50 órákor.
Ezzel szintén debreceni és környé-
ki érdekeltségek óhajának tesz
eleget az üzletvezetőség. — Ezen
járatok teljes mértékben lehetővé
teszik, hogy a vidéki tanyákra és
községekbe kimehessenek Deb-
recenből és kényelmesen visszaér-
kezhessenek.

A motoros járatok létesítésével
Berettyóújfalui vonalán napi hét
vonatpár fogja lebonyolítani a for-
galmat. A hét járatból négy moto-
ros lesz.

A tarifa

A motoros járatokon a rendes
díjtételek lesznek érvényben. To-
vábbá érvényes rajtuk minden
kezdvevény, amely az államvas-
utak többi vonalain hatályban van-
nak.

Tehát úgy a vasuti szabadjegy,
önköltségi jegyek, arcképes tiszt-
viselői igazolványok teljes mérték-
ben érvényesek.

Kipróbálás alatt vannak a kocsik

A motoros vonatok ügyében
tegnap fejezte be a tárgyalást a
Máv. elnöki igazgatóság Balás
Károly debreceni üzletvezető,
kormányfőtanácsos, úgy hogy most
már a teljes megvalósulás stádiu-
mában lépett az ügy.

Most vannak a kocsik kipróbá-
lások s rövidesen megtörténik a
műtanrendőri bejárás.

Klélesedett a román belpolitikai helyzet

Bukarest, július 28. Politikai
körök véleménye szerint annak a
jelenetnek, amely a parlament
gyászülésén Bratianu és Maniu kö-
zött lejátszódott, következménye
lesz és az legalább is abban fog
megnyilvánulni, hogy a liberális
párt és a nemzeti párt közötti jó-
viszony helyreállítására vonatkozó
kísérletek jöideig meghusulnak.

A nemzeti parasztpárt akciója
arra irányult, hogy Miron Cristea
pátriarcha mondjon le főpapi méltó-
ságáról. Ez a kívánság olyan for-
mában nyert teljesítést, hogy a ré-
gensség tartamára a pátriarcha hely-
ettese Pymen moldovai érsek
lesz. A szent szidónus elnöki tiszt-
jét szintén Pymen fogja átvenni.

A régensség tegnap a Călea
Cictoriei palotában berendezke-
dett és az eddigi tervek szerint
mindennap tart tanácskozást. A
A régensség tegnapi első ülésén
Miklós herceg elnökölt. A kor-
mány Buzdugan és Miron Cristea
lakása elé diszörséget vezényelt,
melyről azonban mindketten le-
mondtak.

Az összes lapok élénken kom-
mentálják Maniu deklarációját. A
Lupta szerint a nemzeti parasztpárt
és a kormány között együt-
működés lehetőségét a deklaráció
elvégtá. Az Adevărul helyesli a
deklarációt, amely véleménye szer-
int nem csorbította a gyászülés
méltóságát, sem pedig az ország
reputációját.

Az Indreptarea írja, hogy ami-
kor a szenátus ülésén Avarescu
elmondotta beszédét, a miniszter-
elnök hozzálépett és e szavakkal
gratulált: Jó román vagy.

Nagyon meleg, zivataros hajlam

A Meteorológiai Intézet jelenti: Az időjárási helyzetben némi átalakulás tapasztalható. A Kárpatok táján a régi maximum elgyengült, az új depresszió pedig délnyugatról hatolt be a szárazföldre. A depresszió színhelye északnyugaton van, ahol eszések is jelentkeznek, melyek részben Németországot is érintik.

Hazánkban már ma reggel az ég teljesen felhőtlen. A nappali hőmérséklet kissé magasabb a normálisnál, az éjjeli pedig alatta van.

Jóslat: Egyelőre még nagyon meleg, majd nagyobbodó felhőzet és zivataros hajlam.

Ma déli hőmérséklet Budapesten 26 C fok.

Huszonöt kereskedő érdekes kártérítési pöre a szalmári orthodox zsidó rabbi ellen

Szalmár, július 27. Érdekes és csaknem egyedül álló háboruszkodás tört ki huszonöt szalmári kereskedő és az orthodox zsidó főrabbi között. Egyelőre még csak elvi csatározások folynak, azonban az érdekeikben és egzisztenciájukban sértett kereskedők elhatározták, hogy a bíróság elé viszik az ügyet és kártérítést is követelnek a főpaptól.

A párhuzam történeti előzményei a következők:

Néhány nappal ezelőtt az orthodox zsidó templom, valamint azoknak az áruházaknak a táján, amelyek Grünwald Dávid fenhatósága alá tartoznak, hirdetemény jelent meg, amely így hangzott:

Fekete lista

azon kereskedőkről, akik üzleteiket szombaton is nyitva tartják.

Ezután huszonöt név következik, majd ez a záradék:

Hithű zsidó ezeket a kereskedőket nem pártolhatja.
Grünwald Dávid főrabbi.

A többi intézkedése nemcsak az érdekelt kereskedők között, hanem általános megütközést és visszatetszést keltett és természetesen nem maradt visszhang nélkül. A legkülönösebb az, hogy a fekete listára helyezett kereskedők nem is tartoznak a főrabbi hitközségébe, hanem a neolog hitközség tagjai. Vannak közöttük számosan, akik bár évtizedek óta nyitva tartják üzleteiket, közbeesésben álló és vallásos életű emberek, akiket a fekete listára helyezés indokolatlanul megaláz. Ezenkívül hangoztatják, hogy a mai gazdasági helyzet, az elviselhetetlen adó, vám és egyéb felsorolatlan terhek lehetlenné teszik a szombati forgalom feláldozását és a főrabbi kívánságainak teljesítése egzisztenciájuk feladásával volna egyértelmű.

Végeredményében kialakult bennük az az elhatározás, hogy hitelrontás miatt kártérítési pert indítsanak a rabbi ellen, egyidejűleg az ügyességet arra kérték, hogy a a bojkott-felhívást koboztassa el. A bojkott-felhívásban szerepel a temesvári Turul cipőgyár szalmári fiókja is, amelynek vezetősége el sem tudja képzelni, hogy milyen alapon kerül fekete listára helyezett közé.

Egyébként intézkedés történt a kereskedők szalmári tanácsának összehívására, amely hangosnak és szenvedélyesnek ígérkezik.

A debreceni törvényszék vádtanácsa is helybenhagyta Simonyi Károly letartóztatását

Megírtuk, hogy a debreceni klinikai panamák ügyében megindult vizsgálat során dr. Preineszberger Jenő vizsgálóbíró megállapította, hogy a fővárosi klinikai panamák ügyében letartóztatott Simonyi Károly szállító is részes a debreceni visszaélésekben. Az iratok átvizsgálásánál a vizsgálóbíró lefoglalt olyan iratokat, melyekből kétségtelenül megállapítható, hogy Simonyi részes a debreceni klinikai panamákban.

A vizsgálóbíró a terhelő adatok alapján elrendelte Simonyi Károlynak a debreceni klinikai panamák ügyében való letartóztatását. Simonyi ellen így a budapesti után a debreceni vizsgálóbíró is kiadta a letartóztatást elrendelő végzést.

Simonyi védője, dr. Berinkey Dénes utján felfolyamodást jelentett be az előzetes letartóztatást elrendelő végzés ellen. A budapesti törvényszék vádtanácsa már régebben elutasította a szabadlábrahelyezés iránti kérést.

A debreceni törvényszék vádtanácsa csütörtökön foglalkozott a felfolyamodás ügyével és elutasította a védő kérését, helyben hagyva a vizsgálóbíró végzését.

Budapest, július 28. Stern Jenő és Simonyi Károly, akik a klinikai panama ügyében letartóztatásban vannak, kaució ellenében szabadlábrahelyezésüket kérik. Stern 10, Simonyi pedig 16 ezer pengőt ajánlott fel kaució fejében.

Előzetes letartóztatásba helyezték a derecskei Hangya igazgatóját

A debreceni törvényszék fogházából csütörtökön délelőtt vezették elő kihallgatásra Varga Endrét, a derecskei Hangya fióközlet igazgatóját, aki ellen hűtlen kezelés miatt tették meg a feljelentést.

Dr. Bényey Zoltán vizsgálóbírósegéd eszközölte a kihallgatást.

Varga Endre a kihallgatáson elmondta, hogy az üzleti könyveket mindig pontosan vezette, a raktárállományhoz nem nyult és nem is tudja megmondani, hogy történhetett az az 1300 pengős kár, melyet a debreceni Hangyától kiküldött tisztviselők állapítottak meg a rovancsolás

során. — Azt beismerte, hogy gyakran italozott és a sok italtól elaludt az üzletben. Valószínűnek tartja, hogy az alatt az idő alatt, míg ő aludt az üzletben, megdézsmáltak a raktárt és elvittek az üzletből árukat, melyek továbbra is szerepeltek a raktárkönyvben és a hiányukra csak a rovancsolás során jöttek rá.

A kihallgatás után a vizsgálóbírósegéd kihirdette Varga előtt az előzetes letartóztatást elrendelő végzést. Varga felfolyamodást jelentett be a törvényszék vádtanácsához, amely a napokban fog dönteni a további fogvatartás kérdésében.

Az ügyészségi fogházba szállították a kifutó fiu gyilkosát, aki nagyon fél a kötélről

Budapest, július 28. A budapesti főkapitányságon ma délelőtt előállították Barna Józsefet, Preszter János gyilkosát és ezzel az ügynek a rendőrségi része lezáródott. Tegnap délután került a főkapitányságra fegyveres csendőrök kíséretében Barna, aki rövid kihallgatás után teljes beismerő vallomást tett.

A megtört gyilkos nem védekezett, mindent hiven adott elő

az öt kihallgató Vogl József dr. rendőrkapitánynak, aki a jegyzőkönyvi kihallgatás után Barna Józsefet helyszíni szemlére vitte ki. Este hét óra tájban a rendőrség privát autóján detektívek kíséretében ment ki a megkötözött gyilkos a büntett színhelyére. A kíváncsiak szárai tolongtak a Viztorony mögött levő üres telken és mikor a rendőrségi autó megállott, a tömeg izgalma tetőpontra hágott, püsszegek és pfujok hangzottak el.

Tartani lehetett attól is, hogy kárt tesznek a gyilkosban,

éppen ezért a rendőrségi autó tovább rohogott s csak akkor jött vissza, amikor már megfelelő intézkedés történt, hogy a színhelyet rendőrkordon zárja körül. Így történhetett csak meg a helyszíni szemle. Ezután Barna Józsefet elvitték a Viola uccai házba, ahol lakott és az itteni szembesítések

után behozták a főkapitányságra. Itt a késő esti órákban

kihirdették előtte a letartóztatásról szóló végzést,

levitték a daktiloszkópiai osztályba, ujjlenyomatot vettek róla, majd fényképeket készítettek, elvették a cipőszinórját és nadrágszíját és bekisérték a 200-as számú cellába. A teljesen megtört gyilkos fáradtan feküdt le a cella padjára és amikor az őt megkérdezte, hogy érzi magát, csak ennyit mondott:

— Rettenetesen éhes vagyok, enni szeretnék valamit.

A főkapitányságon azonnal teljesítették kívánságát és Barna József nemsokára jóízűen elfogyasztotta vacsoráját. Vacsora után mély álomba merült és egészen a reggeli órákig nyugodtan töltötte az éjszakát. Ugy látszik, töredelmes vallomásával lelkiismerete megkönnyebbült és most nyugodtan néz további sorsa elé. Kihallgatásán oly előzékenyen kezelték, hogy teljesen megnyugodva ismételte meg vallomását, sőt még azt is beismerte, amit a csendőrök előtt letagadott:

beismerte a rablást, az előre megfontolt szándékot.

A késő délutáni órákban hirdették ki előtte a letartóztatási végzést, amelyet Barna egykedvűen hallga-

tott végig. Arra a kérdésre, hogy megnyugszik-e a letartóztatási végzésben, szemét lesütve, teljesen bűnbánóan mondotta:

— Megnyugszom, de...

A rendőrkapitány az akadozó beszédü gyilkost megkérdezi:

— Van valami kívánsága?

— Nincs semmi, csak nagyon félek a kötélről.

A letartóztatási végzés kihirdetése után Barna Józsefet vizkiszérték a cellába, itt töltötte az időt egészen délután fél háromig. Fél háromkor a főkapitányság udvarában előállott a rabszállító kocsi, sorba szólítják a letartóztatottakat, akiket a Markó uccai ügyészség fogházába szállítanak. Barna József leszegett fejjel lépked fogolytársai között a rabszállító kocsira felé, amely elszállítja a Markó uccai fogházba.

Hasbadóftott egy tehén a borja védelmében egy gyerekasszonyt

Nagy Józsefné 17 éves asszony csütörtökön délután a Nagycserén lévő tanyáján az istállóban a tehén akarta megféjteni. A tehén kis borja közben elszabadult az istállóba és szopni akart. Nagy Józsefné a borjut kivette, erre a tehén borja védelmében neki rontott a fiatal asszonynak és a szarvát a hasába szurta. Az asszonyt súlyos sérülésével beszállították a debreceni egyetemi sebészeti klinikára. Az állapota nagyon súlyos, felépüléséhez alig van remény.

Kiirtottak egy több ezer főnyi afrikai rablóbandát

Páris, július 28. Egy hónappal ezelőtt egy több ezer főből álló rablóbanda megtámadta Port Etienne nyugatafrikai francia katonai állomást.

A rablóbandát a franciák egy beduin-törzs segítségével megsemmisítették.

A Matin ma részleteket közöl a rablókkal vívott harcokról. A tudósításból kitűnik, hogy a rablók közül csak huszan tudtak megmenekülni, a többiek mind megölték.

Miután a rablók látták, hogy a francia erődöt nem tudják bevenni, kísérletet tettek, hogy az állomást a külvilágtól elzárják és így megadásra kényszerítsék. A franciák azonban többszöri kirohanásban megverték a rablókat, akik végül visszavonulásra kényszerültek. A rablók a tengerpart mentén Roi del Oro spanyol kolónia felé húzódtak.

Utközben megtámadtak egy keresztény benszülött falut, ahonnan 300 tevéet és egyéb vagyoni értékeket elraboltak.

Új búzát, rozsot és repcét

gazdáktól minden mennyiségben

legmagasabb napi árban

vesz előleggel az

ANGOL-MAGYAR BANK

GABONAOSZTÁLYA

DEBRECEN, KOSSUTH-U. 21.

1000 kilométert kellett volna nekik megtenniök Rio del Orogig ezen a hosszú uton még több falut megtámadtak. Megtámadtak egy erős beduin törzs emirjének a birtokát és ez lett a vesztük. Az emir törzsének minden fegyverkepes férfit mozgósította és harcba becsatkozott a rablókkal. Véres csata után a rablók visszavonultak.

A beduinok üldözték és még kétszer harcra kényszerítették őket. Közvetlenül a spanyol határ előtt

a beduinok segítségére jött egy francia lovasosztag. A rablókat bekerítették és most kezdetét vette a borzalmas mészárlás.

Beduinok és franciák halomra öldösték a rablókat, pardont senkinek sem adtak. Husz rablónak sikerült a támadók gyűrűjét áttörni és elmenekülni, a többiek mind a porondon maradtak. A beduinok levágták a halott rablók fejét és lándzsájukra tűzték, hogy hazavigyék a diadal jeléül.

A francia vizsgálat utólag megállapította, hogy a rablók mialatt a spanyol határ felé vonultak, két repülő is meggyilkoltak, akik géppükkel ott leszálltak.

A Royalnál beomlott a régi csatorna

A Deák Ferenc ucca és a Piac ucca sarkán a Royal-kávéház előtt a régi téglából épült boltos csatorna beomlott és hatalmas rés támadt az ucca gránitkocka burkolatán.

A burkolat meglazulását szerencsére még idejében észrevették és elzárták a forgalom elől a veszélyeztetett utrészt. Az uttestet felbontották és a régi csatornának azt a részét, amely nem bírta a felső megterhelést és boltoszata megrepedt, szétbontották. A csatorna tégláit kiszedve, az üreget földdel tömtek meg és úgy rakják vissza ismét a kockaköburkolatot.

A régi csatornák nagyon sok bajt okoznak az utakon, mert alig van hónap, hogy valahol be ne szakadnának és ne veszélyeztetnék a közlekedést.

Megszüntették a nyilastelepi és István-uti autóbusszjáratokat

A Debreceni Helyi Vasut a folyó hó utolsó napjával a Nyilas-telepi és István uti autóbusszjáratokat megszünteti. Amint a Helyi Vasut igazgatósága velünk közli, a közönség oly kis mértékben veszi igénybe a járatokat, hogy egy-egy járatra átlagban a Nyilas-telepi vonalon összesen 6 utas, az István uti vonalon pedig csak 2 utas esik és a bevételek az üzemi költségek felét sem fedezik. Azok a kísérletek, amelyeket az igazgatóság a menetdíjak leszállításával, a járatok szaporításával az utasforgalom emelése érdekében, majd a járatoknak meghatározott időszakokra való korlátozásával az üzemi költségek csökkentése érdekében tett, eredménytelenek maradtak. A négy hónap óta fenntartott autóbussz üzemnél a járatoknak az utasok részéről való igénybevétele nem fejlődött és minthogy a kísérletek és tapasztalatok után nincs is kilátás az utasforgalom olyan fejlődésére, amely az üzemi költségeket legalább megközelítőleg fedezhetné, kénytelen a vállalat a járatokat megszüntetni.

Ford tovább folytatja kanosszajárását

Reméli, hogy még a zsidóságnak igen nagy szolgálatakat tehet a jövőben

New York, július 28.

Még mindenkinek élénk emlékezetében van a híres milmilliárdos, Henry Ford pálfordulása, amelylyel

megtagadta antiszemita világnézetét és állásfoglalását és kijelentette, hogy lapjait, amelyek eddig az antiszemitizmus legélénkebb szószólói voltak, más állásfoglalásra fogja utasítani.

Ez volt Ford első nagy feltűnést keltő kijelentése, amelyet nem sokkal később levél követett. A levelet, mint ismeretes, az amerikai autókirály a híres newyorki ügyvédhez: Aron Sapiróhoz írta és abban ugyancsak szinte bocsánatot kért eddigi zsidóellenes politikája miatt. Most egy újabb levelet írt Ford és ez a levél Hermann Bernsteinnak, a kitűnő newyorki publicistának van címezve. Ebben a levélben, úgy, mint az eddigiek során is,

Ford őszinte sajnálkozását fe-

A közmunkák folytatását kéri a várostól a debreceni iparosok

Debrecen iparosmesterei aggodva nézték az építőmunkák megindulását a tavasz óta. Az aggodalomra volt is ok, hiszen a közmunkák egyike-másika csakugyan megakadt olykor-olykor s a legnagyobb munka, az egyetem központi épületének felépítése meg sem indult. Azok után a kísérletek után, amelyeket a munkások képviselője tett, most az iparosmesterek is megmozdultak, memorandumban figyelmeztetik a várost a közmunkák abbahagyásának veszélyes voltára éppen akkor, amidőn a magánépítkezés teljesen megakadt Debrecenben.

Az ipartestület most a tanáchoz fordult közbejárásra és egy memorandumot terjesztett be. Ez irat feltárja ezer és ezer debreceni család reménytelen jelenét és bizonytalan jövőjét. A memorandum szóról-szóra a következőképen hangzik:

„Mint minden évben, úgy ebben is nagy reményeket fűztünk ahhoz, hogy a tavasz közeledtével bőséges

jezi ki ajelett, hogy lapjaiban támadta a zsidóságot és kifejezte azt a reményét, hogy lesz még ideje arra, hogy közte és a zsidóság közt felmerült nézeteltéréseket a legnagyobb meglepedésre elintézzze.

Reméli, hogy a zsidóságnak még igen nagy szolgálatakat tehet a jövőben és kéri Bernsteint, hogy tekintse azokat a cikkeket, amelyek az ő lapjaiban ellene megjelentek, meg nem történteknek. Kijelenti, hogy

a könyvtárcsáról a Nemzetközi Zsidóság című nagy feltűnést keltező könyvének még meglevő példányait bevonja

és annak a becsületsértésének, amelyet Fernsteint Ford ellen indított és amelyhez ő most ezt a nyilatkozatot csatolta, összes költségeit viseli. Ford legújabb levele hallatlan érdeklődést váltott ki a egész világsajtóban és mind a Ford kanosszajárása címen kommentáltak.

munkaalkalmak nyílnak a dolgozni végző iparosokra és ezzel a munkások száza kiemeltnék télen-ségükből.

A remélt bőséges munkaalkalmak azonban nem következtek be s így egy nagy száma különösen az építő iparágbelieknek, tetlenül volt kénytelen nézni az építési idő elvesztését, melynek pótlását az őszi szezon beálltával már nem remélheti.

Érthető tehát, hogy az érdekelt-ség nem szűnik meg azt a kívánságot hangoztatni, hogy a középítkezések megszakítás nélkül folytattassanak s ezzel a kereseti lehetőségek adva legyenek.

Epen ezért kérünk kell a tekintetes Tanácsot, kövessen el minden lehetőt arra nézve, hogy az építési szezonból még rendelkezésre álló idő felhasználásának s a tervbe vett építkezések megszakítás nélkül bevégeztesse.

Hivatkoznak az egyetemi építkezéseknél bekövetkezett munkafo-

lyamat hirtelen megszakítására, mely ha rövidesen nem folytatódik, a jövő év tavaszáig foglalkoztatásra a munkások nem számíthatnak. Ez pedig a súlyos helyzetet még rosszabbá teszi.

Mivel a tekintetes Tanácsnak az egyetemi építkezési munkálatok továbbfolytatásába teljes beleszólási joga van: teljes tisztelettel kérjük a tekintetes Tanácsot, méltóztatásuk odahatni, hogy az egyetemi munkák sürgősen megkezdessenek és folytattassanak mindaddig, amíg a természeti akadályok annak gátat nem vetnek.

A nyugalom érdekében rendkívül kívánatos, hogy a tekintetes Tanács erőteljesen interveniáljon az egyetemi építkezések továbbfolytatása érdekében.

Bizva abban, hogy a tekintetes Tanács a maga részéről haladéktalanul megteszi a szükséges lépéseket, vagyunk

teljes tisztelettel:

Varjassy Imre Lechner Lajos
elnök. jegyző.

**300 viccet
tréfát
adomát
50 humoreszket**

**50 művészi karikatúrát
egy hónapra 75 fillérért kapnak
a Debreceni Független Ujság
előfizetői**

A Debreceni Független Ujság azzal akarja meghálálni előfizetői egyre fokozódó bizalmát és támogatását, hogy az egész magyar sajtóban példátlanul álló ajándékkal lepi meg őket augusztus elsejére.

Sikerült ugyanis megállapodásra jutnunk a legnépszerűbb és hagyományosan magas színvonalu humorisztikus képeslappal, a *Borsszem Jankó*-val, hogy előfizetőink

50 százalékkal olcsóbban kapják e lapot. A *Borsszem Jankó* rendszeres havi előfizetési ára 1 pengő 50 fillér, de a *Debreceni Független Ujság* előfizetői csak 75 fillért fizetnek havonta érte. Olyan kedvezmény ez, amelyet egyedül a *Debreceni Független Ujság*-nak sikerült eddig előfizetői számára biztosítani.

A *Borsszem Jankó*, amely 1867 óta a magyar értelmiség versenyen kívül álló, a kor görbe tükrét mutató vidám krónikása, Molnár Jenő vezetése alatt a humoros irodalom oly kiváló-ságait számíthatja munkatársai sorába, mint: *Hegedüs Lóránt*, *Heltai Jenő*, *Harsányi Zsolt*, *Móra Ferenc*. Illusztrátorai élén a karikatura-művészet klasszikusa, *Gáspár Antal* áll. A *Borsszem Jankó* minden tizedik napon legalább 100 élcet, tréfát és adomát, 16-20 humoreszket és 10 karikatúrát ad finom nyomópapíron, egy hónap alatt tehát 300 élc, tréfa és adoma, 50 humoreszket és 30 karikatura szóra-

**HAROLD LOYD
CHARLES CHAPLIN**

és a többi mozlmegségoknak is az a véleménye, hogy a VÁROSHÁZ ÉTTEREM konyhája kiváló, italt elisőrangnak. Tulajdonos: *Márkus Jenő és Fia.*

Ügyvédek figyelmébe!! Új ügyvédi nyomtatványok

Keresetlevél.
Váltófizetési meghagyás iránti kérvény.
Fizetési meghagyás iránti kérvény.
Kielégítési végrehajtás iránti kérvény
Felszólító levél.
Meghatalmazás.

A legpraktikusabb szövegezéssel kaphatók
Hegedüs és Sándor
irodalmi és nyomdai Rt. könyv- és papírkereskedésében.

kozottja az olvasót pazar változatosságban.

A *Borsszem Jankó* egyes számának ára 50 fillér, de a *Debreceni Független Ujság* előfizetői 25 fillérért kapják, ha egyszerre legalább egy hónapra 75 fillérrel előfizetnek a *Borsszem Jankó*-ra. Hetvenöt fillérért egy egész család havonta háromszor olvashatja Magyarország legrégibb, legjobb, legvidámabb illusztrált lapját.

A *Debreceni Független Ujság* a mai napon 75 filléres havi előfizetést nyit a *Borsszem Jankó*-ra. Kérjük előfizetőinket, éljenek ezzel az egészen kivételes alkalommal és jelentsék telefonon vagy levelezőlapon, hogy havi 75 fillérért a *Borsszem Jankó*-ra nálunk előfizetnek.

Fogyókúra közben éhenhalt

Berlín, július 28.

Tegnap délután holtan találták Ranke-strassei üzletében Fritz Peltzer harminckét esztendő borkereskedőt. A házbelleknek feltűnt, hogy Peltzert már napok óta nem látták, értesítették a rendőrséget, majd lakatost hívtak, felnyitották az üzletet és tényleg

ott találták a padlón holtan a fiatal borkereskedőt.

Azonnal rendőri bizottság szállott ki a helyszínre és a rendőrorvos csakhamar megállapította, hogy Fritz Peltzer halálát nagyfokú legyöngültség következményeként beállott szívshéhidés okozta:

a fiatal kereskedő valóságban éhen halt.

Fritz Peltzer különös halála mögött nem anyagi okokat kell keresni, mert köztudomású volt, hogy

Fritz Peltzer az utóbbi időben fogyókúrát tartott, egész nap csak néhány gyümölcsöt evett meg

és hiába volt hozzátartozóinak minden ékesszólása, nem tudták rávenni, hogy szüntesse be a fogyókúrát, amely most végül is a halálát okozta.

— **Wagner, Nietzsche, Einstein barbárok a fasisztáknak.** Zürichből írják: A svájci olasz fasiszták lapja a *Squilla Italica* érdekes cikket közöl. A cikk címe ez: „A barbárok ne tanítsanak bennünket.” A cikk mindenekelőtt megállapítja, hogy mindenki, aki nem olasz, az barbár. „Ezek a barbár kultúrák nem mondanak semmit az olaszok számára — írja a lap. — A zenében Wagner, az irodalomban az orosz írók, a tudományban Einstein a reprezentánsai ennek a barbár kultúrának, amely eredetiség, mélység és komolyság tekintetében mélyen alatta áll az olasz kultúrának. Még Nietzsche is jelentéktelen. El kell már végre ismerni a világnak, hogy csak az olasz faj jelenti a zsenialitást, az eredetiséget és az igazságot. Olaszország számára semmi sem lehetetlen, semmi sem elérhetetlen.”

Márton Gyula és Fia
kirkatal
feltűnést keltenek!

Z e n é m

És én komponáltam:
szívem szavából fontam egy zenét
s a Kozmosz csendjét szöttem beléje.
Kiloptam a nők járásának ritmusát,
megraboltam az express vad kattogását,
a dinamit explozióját, halk
furulyaszót, saxofon rikácsolását,
álmaink suttozását, hevület-tűz
lobogását, romantikus dalt, vérem
iremlését.
Ezt mind beleszöttem. Csodás zene ez!
Nem hallható, nem zongorázható,
nem hegedülhető, nem énekelhető,
nem siratható, nem lehet bögni,
rikácsolni, üvölteni
csak ha behunyjátok szemeteket,
tapinthatjátok, érzitek:
Ezt én komponáltam!

GONDA JENŐ.

Áldetektív autón elhurcolt egy budapesti kereskedőt és revolveres fenyegetéssel 50.000 pengőt követelt tőle

Budapest, július 28. Ma délelőtt amerikai stílusú rablómerénylet történt a főváros központjában. A Laudon utcában az egyik textilüzletben megjelent egy ismeretlen ember és a cég egyik főnökét, Bartók Zoltán, mint államrendőrségi detektív

magával vitte egy autón egy kültelki villába, ahol 50.000 pengőt követelt tőle.

Bartók ijedtében kijelentette, hogy a Magyar-Olasz Bankban 20.000 pengőt kiutaltat a részére, mire együtt elmentek a bank Nádor uccai helyiségébe. Bartók támadóját felszólította, hogy vele együtt menjen az igazgatóhoz, hol megkapja a pénzt.

Az igazgató szobájában Bartók izgatottan kiáltozni kezdett, hogy mentse meg támadójától, mire az ismeretlen fiatal ember lerohant a lepcsőn az uccára, ahol nyoma veszett.

Bartók feljelentésére detektívek mentek ki a villához, ahol megállapították, hogy az ismeretlen fiatal ember néhány nappal ezelőtt vett ki szobát a villában és hírlapírónak mondta magát. A vakmerő merénylet kutatók. A főkapitányságon jelentkezett egy másik kereskedő és elmondta, hogy ugyanaz az ember pár nappal ezelőtt azonos trükkkel el akarta vinni, de ő nem ment vele.

Szép ünnepély keretében ma nyitották meg az Országos Református Tanítóegyesület Dobó Sándor üdülőházát Balatonalmádiban

A pompás üdülőhely 33 szobás épületből áll, amelyben egyszerre száznál többen nyernek elhelyezést

Balatonalmádiból jelentik: Az ország minden részéből összegyűlekezett többszáz református tanító jelenlétében adták át rendeltetésének csütörtökön délután az Országos Református Tanító Egyesületnek a balatonalmádi hegyen épült nagyszabású üdülőházát. Alig egy esztendeje vetődött fel a jóléti intézmény megalapításának terve és a tanítók áldozatkészsége, valamint az, hogy a kormány egymilliárd korona segínyt folyósított, lehetővé tette, hogy a terv megvalósuljon.

Az üdülő 33 szobás épületből áll, amelyben egyszerre száznál többen nyernek elhelyezést. Az épület homlokzatán hatalmas betűk hirdetik az intézmény nevét: Az Országos Református Tanítóegyesület Dobó Sándor üdülőháza.

A jelenlévők elénekelték a „Te Benned biztunk eleitől fogva” kezdetű zsoltárt, Maklári Károly református lelkész imája után a debreceni református tanítókar Bódy Ferenc vezetésével énekelt.

Dobó Sándor országos elnök nagy elismeréssel szólt a tanítók, valamint az egyesületi vezetőtársak munkájáról. Majd Ormós Lajos al-elnök költői lendületű beszédben adta át rendeltetésének az üdülő-

házat. Nagy elismeréssel szólt Dobó elnökről.

Vargha Lajos igazgatótanító alkalmi ódáját olvasta fel, majd Molnár János főtákar leplezte az elnöknek, mint mondta, „Dobó apánk” arcképét.

Egymásután álltak fel Scholtz Gyula, vitéz Nyitray Károly és Benk Antal tanítók az egyesület megbízásából és disztagságról szóló okmányokat nyújtottak át Dobó Sándornak, aki még megemlékezett a református egyház nagy veszteségeiről, majd általános helyeslés közben javasolta, hogy a tanítószággal szemben mutatott figyelmes támogatás elismeréseképpen Bethlen miniszterelnököt és Baltazár Dezső dr.-t, a tiszántúli egyházkerület püspökét az Országos Református Tanítóegyesület örökös diszelnökévé válasszák.

A közgyűlés az indítványt egyhangú lelkesedéssel határozatta emelte. Végül viharos lelkesedéssel mondta ki a közgyűlés, hogy Kothermere lordot táviratilag üdvözlí, továbbá állandó bizottságot alakít a békerevizioi ligával való kapcsolat megteremtésére.

Baltazár püspököt és Bethlen miniszterelnököt is táviratilag üdvözlítették a megjelentek.

HIREK

Le az agglégényadóval!

Mint derült égből a villámcsapás, úgy sújtott ránk a rémhir: mégis visszavonhatatlanul életbe léptetik az agglégényadót. Házasodol, vagy fizetsz! — mondja Dréhr államtitkár ur. Hogy csipje meg a dér! Nem tudom megpróbált-e, de ha meg is próbálta, azért még nem muszáj mindenkivel megpróbáltatni.

És mindennek az az átkozott egyke az oka. Magam is ellensége vagyok az egykének. Fontos, hogy sok legyen a gyerek, mert katonára szüksége lesz a hazának. Ismétlem, örülök a sok gyereknek — feltéve, ha másoké a gyerekek. De, ha a saját bőrömről van szó, akkor még az egyke is sok. A magamfajta ember egyébként ezt vallja:

— Ahol egyke van, ott ép úgy lehet kétke, ötke, tízke, sőt ráadásul ezer bajka is, de ha nincs aszszony, akkor nem lehet egy se és nem lehet baj se: ami biztos, az biztos! Ördög vigye az Amorkát, Hymenkét és a Gólyamadárkát! Amen.

Ugy ám! Most mégis itt a baj. Dilemma elé állított ez a Dréhr államtitkár. Két eshetőség között kell választanom: ha nem nőülök, akkor nincs miből fizetni, ha pedig megnősülök, akkor a garszon élet abbahagyása után lenne miből fizetnem, de akkor már nem kell fizetni. Vicces dolog ez kérem. Kénytelen-kelletlen az utóbbi esetet találtam okosabbnak, mert mégis csak jobb eset, ha van miből, de nem kell fizetni, mint ha nincs miből és mégis muszáj fizetni.

Ahogy ezt megállapítottam, azonnal felöltöttem a zálogházból hirtelen kiváltott szalonruhámot és habozás nélkül felkerestem Iparosnag Manót, a híres pengőmilliárdost, aki a hátultöltő gőzberetvát hihetetlen méretekben exportálja a világ minden részébe. A dusszagdag gyáros kissé bizonytalanul fogadott.

— Uram, — szóltam elszánt hangon, — mély tisztelettel megkérem bájdos leánya, Pengőke kezét. Nem könnyen határoztam el magam erre az életbevágó lépésre, inkább a kormány kívánságának kívánok ezzel eleget tenni, mert hüllőben agglégényadót kellene fizetnem.

— Mije van önnek? — kérdezte élesen és kellemetlenül a Krözus.
— Nekem? Furcsa kérdés — válaszoltam könnyedén. Hiszen ha volna valamim, inkább fizetném az agglégényadót.

— Node mégis mire tel merészeli megkérni leányom kezét? — ultrakellemetlenkedett tovább a hatalmas vagyon ura.
— A jövőmre! — kiáltottam büszkén. A jövőmre, amely legelőbb olyan fényes lesz, mint amilyen fényes most szegény szalonnadrágom hátulja.

Hiábavaló volt minden. Nem kaptam meg Pengőke kezét. A vezérigazgató ur egy intésére a titkár egy ménkü nagy kosarat akasztott a nyakamba és kinyitotta az ajtót.

De azért nem tettem le minden reményről. Tovább próbálkoztam hasonló helyeken. Sehol sem volt sikerem. Egyik helyen nem találtak elég csinosnak, a másik helyen kifogásolták, hogy nincs hatalmas magánvagyonom. Néhol a nyugdíj-

képes állásom hiánya miatt rugtak ki, sőt akadtak helyek, ahol orrom formájáért gurítottak le a lépcsőn. Szó sincs róla, akadt felfedező körutam alatt néhány leányzó, akik elfogadták volna nevemet, de ezek vagy túl voltak már a legszebb férfikorom, vagy túl voltak az erényességnek azon a határán, amelyet szüzi naivitásnak szoktak nevezni.

Enyhén kifejezve, nem is vagyok tulságosan hódító jelenség. Már pedig a házasság nemcsak a férfi jószándékán mulik. Kettőn áll a bál. Es ha kettőn áll a bál, akkor miért büntetnek csak minket, férfiakat, azzal az átkozott agglégényadóval. Hol marad az agglégény-adó? Ők holtig napjájig büntetlenül őrizhetik meg leányágukat, nekünk pedig nehéz pénzeket kell fizetni, ha legények akarunk maradni?

Nem igazság ez, kérem.

Izraelita istentiszteletek. A Deák Ferenc uccai templomban Maszé, újhold szombatján: pénteken este egy negyed 8 órakor. Szombaton reggel Haskomoh 7. Muszaf-ima fél 11, Mincho-ima 5, esti ima 8 órakor. Hétköznapokon mindkét templomban reggel fél 7 és este fél 8 órakor.

Vanek mester nagy sikere Debrecenben. A Pesti Hírlap künönö karrikaturistája, Vanek mester, akit már több látogatásból ismer a debreceni közönség, ma egész nap a rajztábla mellett ült. Az egyetemi orvosi klinikák, az üzletvezetőség, a főispáni hivatal és a pénzügyigazgatóság tisztikara gyönyörködött a nap-folyamán a mester páratlanul szellemes, izes humoru és hallatlanul gyorsan készülő karrikaturáiban. A mester körutja annyira sikeresnek bizonyult, hogy az ősz folyamán valószínűen alkalmazunk lesz viszontlátni őt és pedig a színpadon. Vanek mester ugyanis rendkívül gyorsan rajzoló karrikaturista, gyorsrajzaival páratlanul le tudja kötni a közönséget. Valamelyik debreceni moziban lép majd föl s mutatja be művészetét, amelyet így a közönség szélesebb rétegei ismerhetnek meg.

A munkás sakkbajnokság. A munkás sakkbajnokságért folyó küzdelem változatlanul nagy érdeklődés mellett tart a Munkás Otthonban. A csütörtöki eredmények a következők (az elől állók a győztesek): Dóró—Mihálykóvi. Tálós—Gál, Nagy Endre—Horváth, Kronberger—Koncz, Patáky Wagner István, Némethy—Mogyorós, Varga—Sajó, Stefanek—Hegymegi, Pap—Roth, Kronberger—Wagner János, Nagy—Kapitány, Kézel—Hudák, Mihálykóvi—Gál, Horváth—Kapitány, Kepecs—Wagner János, Hudák—Mogyorós, Elfenbein—Wgner János; László—Simon remi.

A vadásztársulat közgyűlése. A Debreceni Vadásztársulat közgyűlése ma, pénteken, július 29-én, délután 6 órakor lesz a városháza nagytanácstermében.

A Kereskedő Társulat elnöksége felkéri a kereskedő kartársakat, hogy egy valamennyiüket érdeklő kérdésben a Társulat helyiségében e hó 29-én este 6 órakor tartandó értekezletre megjelenni sziveskedjenek.

A Magyar Mérnök és Építészek Nemzeti Szövetsége debreceni osztálya felkéri tagjait, hogy a szövetség központja által szétküldött tagdíjhátralék kimutatásokat mindaddig hagyják figyelmen kívül, amíg az osztály és a központ között a tagdíj beszedés módzataira vonatkozó tárgyalások be nem fejeződnek és a hátralékok helyes összege meg nem állapítottik. Az elnökség.

Kirándulás a Sóstóra. A kereskedelmi alkalmazottak országos szövetsége debreceni csoportjának július 31-én a konyári sóstón rendezendő társaskirándulásán a műkedvelők közreműködésével a következő számokat adják elő: 1. Konferansz. 2. Családi nézeteltérés. Bohózat 1 felvonásban. Szereplők: Krammer Böske, Rózsa J., Goldschleger Emil, Deli Rózsika. 3. Weisz Hermann kuplézik. 4. Klinger József szaval. 5. Az új könyvelő. Párjelenet. Előadják: Goldshleger Emil és Weisz Hermann. Szünet. 6. Létre az uccán. Párjelenet. Előadják: Weisz Hermann és Rózsa S. 7. Goldstein Tibor énekszám. 8. Rózsa S.: Magán-szám. 9. A lakáskirály. Bohózat 1 felvonásban. Szereplők: Földes Imre, Rózsa S., Klein Imre és Goldstein Dávid. Műsor után tánc lesz.

Tanonctartó iparosok figyelmébe. Az ipartestület ezuton hozza tudomására érdekeltségének, hogy a tanonciskola június havi mulasztási kimutatása a hivatalos órák alatt megtekinthető a terület hivatalában. A kimutatás megtekintésére annál is inkább felhívják az érdekeltet figyelmét, mert az esetleges hibák korrigálására, vagy a mulasztás igazolására még mód és alkalom van.

Értekezlet a Kereskedő Társulatnál. A debreceni iparosság kezdeményezésére magukéva tették a kereskedők is azt a kérést, amelyet dr. Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter előtt egy nagy küldöttség során akarnának előterjeszteni, hogy nevezetesen az egyetemi építkezések mielőbb megkezdésének; e tárgyban ma, pénteken este 6 órakor a Társulat dísztermében ülésre hívja össze a kereskedelmi és ipari érdekeltek képviselőit a Társulat elnöksége.

Levélpapír-automaták a német postahivatalokban. Berlinből jelentik: A németbirodalmi posta az utóbbi időben mindent elkövet, hogy a nagyközönség kényelmét szolgálva, a világ bajnokság pálmáját vigye el. Legújabbban a postahivatalokat levélpapír-automatákkal szerelték fel, amelyek még vasárnap vagy hétköznap éjjel, a papírüzletek zárása után is működnek. Mert a német posta rájött, hogy sürgős és életbevágó irnivaló zárórán túl is előfordulhat. Az automatába tíz pfenniget

kell bedobni s alul kiesik két jóminőségű levélpapír és hozzávaló beriték. Az íróállványok számát is megszorították. Külön postaalkalmazott ügyel arra, hogy folyékony tinta és jól író toll álljon a közönség rendelkezésére. Ezzel az újítással egyidejűleg kívül, az uccán, a postaépületek házfalába karnópokat és karikákat, úgynevezett kutyakikötőket vertek, hogy a kutya odakünn kényelmesen vonnithasson, mialatt benn a gazdája az automatából kiesett levélpapíron megírja az ajánlott levelét.

Francia kereskedő fasisztakalandja az olasz-francia határon. Párisból jelentik: A francia-olasz határon újabb incidens történt. Egy marseillei kereskedő, aki az olasz határ közelében nyaralt, szombaton este hosszabb sétát tett és áttévedt néhány lépésnyire az olasz területre. Azóta nyoma veszett. Felzése a francia hatóságokhoz fordult, de minden hiábavaló volt, a határon túl levő olasz községekből a francia hatóságok sürgönyeire egyáltalán nem jött válasz. Kedden végül kiderítették, hogy a francia kereskedőt egy fasiszta különítmény, mihelyt az olasz határt átlépte, elfogta és Ventimigliába vitte, noha utlevelét és egyéb igazoló papírjait felmutatta. A francia hatóságok közbe lépésére szerdán este szabadon bocsátották a francia kereskedőt.

Kinában mindenki Caruso. Londonból írják: Egy itteni zenei szaklapban cikk jelent meg arról, hogy súlyos veszély fenyegeti Európa nagy tenoristáját. Tenorista invázió fenyeget a keletről. Megállapítást nyert ugyanis, hogy majdnem minden kinainak tenor hangja van és a kinaiak általában igen muzsikálisak. A hontottottáknak is mind tenorhangjuk van. Így száz éven belül teljesen lefogja magát járn a magas C kultusz. Nem fogják méltányolni az európai tenoristákat, mikor Kinában minden második embernek olyan szép tenor hangja van, mint Carusónak.

A gyermekgyilkos orvoshoz ment s kérte, hogy mérgezze meg. Berlinből jelentik: Minap dr. Winkler orvosnőnél az esti órákban megjelent egy Dora Karnot nevű cselédleány és izgatottan követelte, hogy az orvosnő azonnal mérgezze meg őt. Az orvosnő, aki látta, hogy nem normális emberrel van dolga, rendőrt hívott. A rendőrök a cselédleányt előállították a rendőrségre. Kérdegetni kezdték és ekkor szörnyű dolog derült ki. Zokogva vallotta be a cselédleány, hogy gazdájának, Köpke bankhivatalnoknak egyéves kislányát, aki gondjaira volt bízva, minden ok nélkül belefulladásztotta a fürdőkádba. Azonnal rendőri bizottság rohogott ki Köpkeék lakásába. A fürdőszobában a kádban tényleg megfulladva találtak a kis gyermeket. A gyermek szülei kirándulni mentek és a cselédleányra bízták az apróságot. A rendőrség most arra gyanakszik, hogy a cselédleány néhány héttel ezelőtt megszökött valamelyik elmeegógyintézetből. Ezt azonban még nem lehetett pontosan megállapítani.

Rang és mód. Rio de Janeiróból írják: Pará városában a diákok elhatározták, hogy megkülönböztetik magukat külsőleg is a nyárs-pelgároktól. Ezért minden diák köteles telen, nyáron, éjjel, nappal fekete keménykalapot viselni. Hogy mennyire súlyos feladatot jelent ez a diákok számára, azt csak az tudja megérteni, aki tisztában van a braziliai rettenetes meleg, tropikus éghajlattal és azzal a ténnyel, hogy Pará városa az egyetlen közvetlen közelében fekszik.

Fekete rigók lepték el Berlint. Berlinből írják: Különös természeti csodája van az idei berlini nyárnak. A szerelmesek romantikus madarai, az édesdallamu fekete rigók hihetetlen módon elszaporodtak a német fővárosban Nincs park, nincs sétater vagy faszor, ahol az autótülkök muzsikáját vig rigófütyt ne viszhangozná. Az állatkert, városi park, és Grunewald mindig tele volt a német nép dédelgetett madaraival, a citromsárga színű, kormos tollazatu rigókkal, de, ami most van, hogy még a Friedrich-strasse irodapalotáinak párkányain is dalol fényes nappal, ez még nem volt soha. Komor bérpaloták udvarain, ahol csak egy magános fa lombozik vészregényen, sőt még a virágos balkonokon is tanyát vert egy-egy énekes rigóházaspár. Természetbuvárok azzal magyarázzák a rigók berlini szaporulatát, hogy ezeket a kényecs éneklő madarakat az idei viszontagságos felhőszakadásos nyár verte be az óriás kiterjedésű, de természeti csapásoktól védettebb fővárosba. Az állatkedvelő berliniek parszé kimondhatatlanul örvendenek a váratlanul kedves idegenforgalomnak s a hátsó ház (Gartenhaus) udvari ablakán kikönyöklő házaspár, ha felzendül a rigókonzert, meglegegett mosollyal mondja: „A mi fekete rigónk...”

A nagyérdemű közönség figyelmébe! A Városház-étterem igen előnyös áron havi abonenseket augusztus elsejére elfogad.

A legkisebbik Horváth lány, a legújabb Zerkovitz-operett kottája és gramofonlemeze kapható Hegedűs és Sándor rt. zenemű és gramofon osztályában, Ferenc József ut 34. Telefon 54.

Festők! Festékek, firnisz, terpentín, ecsetáru igen olcsón kapható Belvárosi Festékházban, Hatvan ucca 2.

**HA REUMÁS,
használjon Iszapot a
MARGIT-
fürdőben**

Kelet-Magyarország legnagyobb és legdusabban felszerelt

férfi-, fiuruha áruháza .

MAGYAR RUHAIPAR

Debrecen, közvetlen a Bika-szálló épületében

1927
Meggyűtten
autón s
hozó te
Debrecen
művésze
nap es
Lászlóné
művét.
Vass J
vállalta
tériuma
támogat
tette. A
utolsó h
a Nemz
tökélete
izelitő
zönségé
kamaraj
művészt
színház
szes sor
fog elfo
értékes
magyar
hatalmas
városát
kételke
holnap
gyönyör
és lélek
zeti Szin
produke
ma és h
nai-szín

Pente
TEN
IN
RE
T

A K
Vadr
VI
RA
Vadr
A
Mau
A mo
A 16sz
JÖNNEK

KÖZ
Nagy á

Határi
sei: Buz
56, 52, 5
berre 30
lat 30,20
50, 46, 5
28,28—30
ber 26,52
26,04. zá
Készár
sei: Buz
78 kg 30
30,75, 80
tisza 77
30,05—30
80 kg
rozs 27,0
—27,25,
24,00,
Valuta
27,825—2
—77,996,
17,05, Dá
Dinár 10,

SZÍNHÁZ

Megérkezett a Nemzeti Színház együttese. Négy hatalmas turautóval s diszleteket és kellékeket hozó teherautóval érkezett ma Debrecenbe a Nemzeti Színház művészegyüttese, hogy ma és holnap este bemutassa dr. Erdős Lászlónak „A gyermek” című színművét. E művészi körutnak dr. Vass József népjóléti miniszter vállalta a fővédnökségét és minisztériuma erkölcsi és anyagi bőkezű támogatásával a kivitelét elősegítette. A több mint 40 napos körut utolsó hetében jöttek Debrecenbe a Nemzeti Színház művészei, akik tökéletes, sugó nélküli előadásban izelítőt adnak Debrecen város közönségének az igazi, magas nivóju kamarajátékból. Sok szépet, sok művészt láttak már a Csokonai-színház falai, de még ezeknek díszes sorában is nevezetes helyet fog elfoglalni ez a két este, mely értékes megnyilatkozása lesz a magyar színművészet egyre fejlődő hatalmas erejének. Aki Debrecen városát ismeri, egy pillanattal sem kételkedhetik abban, hogy ma és holnap este zsufozt nézőtér fog gyönyörködni, okulni, lelkesedni és lélekben fölemelkedni a Nemzeti Színház együttesének művészi produkcióján. Az előadásra legyek ma és holnap egész nap a Csokonai-színház pénztárában válthatók.

Mozgósínházak:

Péntek - Szombat - Vasárnap
URÁNIA

FOX HIRADÓ
TÉNGERRE BIBERO, burleszk
INDIA TÁNCOS LEÁNYAI
REPÜLŐ SÁTOR, burleszk
TÁNC A VILÁG KÖRÜL

TOM MIX
A KEMÉNY LEGÉNY
Vadnyugati történet 6 felvonásban

VIGSZÍNHÁZ
RASCAL GYŐZI!
Vadnyugati történet 6 felvonásban
A főszerepben: Art Ascord

Maude Fulton regénye nyomán
A montmartrei farkasok
Dráma 8 felvonásban
A főszerepben: Gloria Swanson

JÖNNEK: Jákob Ifai, Sonja és Az elűzött asszony

KÖZGAZDASÁG

Nagy áresés volt ma a gabona-tőzsdén

Határidőzlet előfordult kötései: Buza: Március 32.74, 56, 60, 56, 52, 56, zárlat 32.56—58. Októberre 30.42, 32, 24, 28, 22, 18, zárlat 30.20—22. Rozs: Március 28.60, 50, 46, 54, 40, 38, 30, 24, 28, zárlat 28.28—30. Augusztus 26.50. Október 26.52, 32, 36, 22, 26, 25.88, 26.04. zárlat 26.00—04.
Készárúzet hivatalos árjegyzései: Buza: tisztai 77 kg 30.00—30.25 78 kg 30.25—30.00, 79 kg 30.55—30.75, 80 kg 30.70—30.85, felsőtisztai 77 kg 29.80—30.10, 78 kg 30.05—30.40, 79 kg 30.35—30.60, 80 kg 30.50—30.70. Pestvidéki rozs 27.00—27.25, egyéb rozs 27.00—27.25, takarmányárpa I. 23.50—24.00.
Valutaárfolyamok: Angol font 27.825—27.985, Belga frank 77.645—77.996, Cseh korona 16.965—17.05, Dán korona 153.10—153.75, Dinár 10.03—10.09, Dollár 570.30—

572.70, Francia frank 22.55—22.75, Hollandi forint 229.25—230.25, Lengyel zloty 63.35—64.55, Lei 3.445—3.545, Lira 31.25—31.60, Német márka 136.20—136.70, Osztrák schilling 80.50—80.90, Norvég korona 147.80—148.50, Svájci frank 110.35—110.75, Svéd korona 153.25—153.90.

Budapesti vágómarhavásár. Felhajtás 715. Árak: ökör 104—120, kivételesen 124—130, közepes 88—102, gyöngö 60—86, bika 116—128, kivételesen 130—132, közepes 102—114, gyöngö 94—100, tehén 104—116, kivételesen 118—124, közepes 82—102.

Ferencvárosi sertésvásár. Felhajtás 3200. Árak: könnyű 146—150, közép 160—164, nehéz 164—168, forgalom élénk.

A debreceniek találkozóhelye

Budapest legelsőrendű, modern családi szállója az István Király szálloda

VI., Podmaniczky-utca 8.
Méréselt árak, figyelmes kiszolgálás, modern berendezés, központi fűtés, melegvízellátás, lift.

A Nyugati pályaudvar közelében.

FESTÉKEK

a legszebb színekben, a legkiválóbb minőségben nagyon olcsón kaphatók **STERN festéküzletében** **PIAC-UTCA 10.,** élkával szombon

Most szerezzé be tűzifáját és szenét

Békési és Lőw

cégnél, mert most legjobb a minőség, legolcsóbb az ár. Eladás kicsiben és nagyban. — Telep: Homokkert, „Hungária” malom mellett. Bánffy-u. 4. Telefon: 9—45.

LEGUJABB GRAMOPHON LEMEZEK

Beethoven összes symphonái Weingartner Félix dirigálása, valamint a Léhnert quartett által előadva.

Csókrol csókra operette, legújabb sláger.

Lesz maga juszt is az enyém Szeret-e még

Doni kozákok énekkarának szenzációs lemeze stb. stb. óriási választékban kaphatók, úgy gépek is.

Gépek havi részletfizetésre is kaphatók
HEGEDUS ÉS SÁNDOR IRODALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG GRAMOPHONOSZTÁLYÁBAN **PIAC UCCA 34. SZÁM**

A 430-AS PHILIPS NAGY FREQUENCIÁJU **ERŐSÍTŐ CSÖVEK** MEGÉRKEZTEK! **Szenzációs eredmény!** KAPHATÓ **SIMON JENŐ** RÁDIÓ- ÉS VILLANYKERESKEDESEBEN **BIKA BÉRHÁZ**

MAGYAR SZABAD. PATKÓGYÁR RT. Érdeklődésben a Mannesmann Coburg Vasművek R.-T.-gal **DEBRECEN, HID UCCA 4. SZ.** Gyárt és szállit elsőrendű kivitelben **folytonégő kályhákat** fekete, nikkelt és zománcozott kivitelben, **öntött és karikás kályhákat** füstcsöveket és mindenemű öntvényeket, sodronyfonatokat fekete és horganyozott kivitelben !!!!

APRÓ HIRDETÉSEK.

VÉTEL

Telefonszámot keres átvételre mezőgazdasági gépraktár, Hunyadi u. 14. 4760

Iparosok figyelmébe! Mindenféle kész, haszonra való vasak legolcsóbban kaphatók. — Rezet, ólmit, cinket, ócska vasat legmagasabb árban vesznek. Würjiger, Késes ucca 90. 431

ELADÁS

Fűszer- és csemegekereskedők figyelmébe! Üzletem felosztása folytán a raktáromon levő fűszer-, csemege- és itárlúkat alacsony árak mellett kiárusítom. Ifj. Weisz, Piac u. 58. 4748

EGY

használt üvegajtós könyvszekrény eladó. Széchenyi ucca 14., orvosi rendelőben. 4744

Kun József

uriszabó, Széchenyi ucca 1. Saját, valamint hozott kelméből készít elegáns ruhákat, legjobb kivitelben, olcsó árban. 966

Vagongyár mellett

3 szobás szép lakás, üzlettel, gyümölcsös, sertéshizlalóval eladó. Dezső, Nyomató ucca 12. 1007

Parkettfényesítő

padlólakki különlegességek, kályha ezüst, zománclakkok minden színben kaphatók Klein Vilmos festéküzletében, Arany János u. 10. (udvar). 363

Egy

kilogramm friss gyöngö libahus 2.24 P. Knöpller, Pásti ucca 5. 4737

Százharmincholdas

homokbirtok város alatt, gazdasági épületekkel, kövesuton eladó. Dezső, Nyomató ucca 12. 1007

Sírkövek,

fejtakövek műköből és természetes kőből legolcsóbban beszerezhetőek és megrendelhetők Polgári Lajos, Tócskert, Faiskola u. 7/g. 3938

Árpád téren

5 szobás parkettes uccai, 3 szobás, fürdőszobás uccai, 2 szobás udvari lakás, remek gyümölcsös, veteményes, hátsó udvarral eladó. Dezső-iroda, Nyomató ucca 12. 1007

Négy fogásos

menü ebéd 1.10? Gazdag-étterem, Hunyadi ucca 1. 870

Üzleti berendezés

— nagyobb szabásu — sürgősen eladó Leichtmannál, Simonffy ucca 1. 4752

Wertheim-kassza, III.

azonnal eladó Leichtmannál, Simonffy ucca 1. 4753

Üzletberendezések.

fiókos is, minden célra alkalmas, olcsón eladó. Berger üveges, Piac 66. 1116

Új fizet!

Óriás mosószappan —.48 fillér, 1 liter „Shell” benzín —.48 fillér, az összes háztartási és gazdasági cikkek feltűnő olc ón kaphatók. Belvárosi Festékház, Hatvan ucca 2. 897

Wolaika-telepen

ötszázhusz négyszögöles házhely nagyon olcsón eladó. — Dezső, Nyomató 12. 1007

Nagymennyiségű

használt papirdoboz Somossynál, Kistemplombazár, eladó. 4730

Legszébb
kerthelyiség a városban Gazdag-
nál, Hunyadi ucca 1. sz. 870

Eladó
egy hatszemélyes nagy csukott
Berliet gépkocsi, vidéki fuvarozás-
ra vagy gyorstehernek igen alkal-
mas. Piac 81. 4733

HOMOK,
építkezésre kiválóan alkalmas,
kapható a Közraktárban. Telefon
58. 965

Uri-
és hálószobabutor elköltözés miatt
olcsón eladó. Piac ucca 81., II.
emelet. — Értekezhetni délelőtt
8—10 óráig. 4711

TOZIFA
és szén legelőnyösebb beszerzési
forrása Erdélyi tűzifa behozatall
rt. Telefon 12-50. és 10-93. 935

Hencserek,
diványok, matracok, készen kaphat-
ók Glattstein kárpitos mesternél,
Püspöki palota. 614

Kézimunka-
anyagok, fonalak, gépazsurozás
plisszírozás legolcsóbban Szilágyi-
nál, Széchenyi ucca 1. 291

Valódi
angol tavaszi újdonságok megér-
keztek. Hiteles egynének részlete
is. Kupfer, Kistemplombazár. 244

Cementlapok,
betoncövek, kutgyűrűk legolcsóbban
beszerzhetők Lukács Vilmos
és Testvére cementárugyárban,
Debrecen, Hatvan-u. 7. 452

RÉZÜSTÖK RÉSZLETFIZETÉSRE
is Mándokinál, Arany János ucca
13. 284

Cipő olcsóságl
Férfi és női gyermekcipők, vala-
mint angol szövetek olcsón besze-
rezhetők Arany János ucca 8.,
udvarban Weisznál. 679

BUTOR
legjobb minőségben, legolcsóbb ár-
ban, legkedvezőbb feltételekkel.
Szántó Zsigmond, Színház-átjáró.
468

Most érkezett
női és uridivat cipők olcsón lesz-
nek árusítva. Makói cipőlerakat,
Széchenyi ucca 44. 315

Tűzifa,
cement, mész, téglák termelési ár-
ban kapható Pollák Zsigmondnál,
Debrecen. 932

Butorzsinór,
paplangomb Barcza paszományos-
nál legolcsóbb. Deegenfeld tér 3.
229

Eladó
jókarban levő ház, beköltözhető,
van rajta 3 szoba, 2 konyha, elke-
ritett baromfiudvar, tyúkóla, fás-
kamarak, szivattyús kut és gyümölcs-
falca, 375 négyszögöl földdel.
Ertekezni a helyszínen: Tócskert,
Faiskola ucca 7/g. Özv. Polgáriné.
3876

Singer-
kerékpárok, gumik, alkatrészek
legolcsóbban beszerzhetők Molnár
Testvéreknél, Nagytemplomnál. —
Telefon 727. 680

**Kifutó
leányt
felvesz a
Hegedüs és Sándor rt.
nyomda. Piac 49.**

Uj butorok
leszállított árakban, hálószobák,
konyhabutorok, börgarnitúrák, di-
ványok, hencserek, szalagarnitú-
rák, tükrök, mindenféle butorok:
Széchenyi ucca nyolc. 1003

Angol
férfi és női szövetek leszállított
árban hitelképeseknek részletre
Weisz Ignácnál, Piac 73. 303

Permetezők,
kaszák, kapák, fürdőkádák, nyug-
székek legolcsóbban Nagy vasüzle-
tében, Csapó ucca forduló. 663

Tűzfatelep,
villamos fűrészelő és aprító beren-
dezéssel, részvénykerettel együtt
eladó. Cim a kiadóban. 860

Karbolineum
nagy és kis mennyiségben kapható
Klein festéküzlet, Arany János
ucca 10. (udvarban). 368

Sírkövek
minden kivitelben leszállított gyá-
ri áron részletfizetésre is kapha-
tók. Hunyadi ucca 14. 777

JÓMINŐSÉGO
csertéglák és cserép kapható a
Tóth és Sebestyén rt. Kishegyesi
úti téglagyárából. — Eladása Si-
monffy ucca 1/a. II. emelet. Tele-
fon 6-10. 955

MÁRVANYMOZAIK,
cementlapok, betonárak, építési
anyagok a legolcsóbban beszerze-
hetők a Debreceni Működgyárnál.
Fürdő ucca 2. sz. 955

Üzletberendezés
és üvegtábla sűrűszen eladó. Hat-
van ucca 9., rövidáru üzlet. 4739

Csapó ucca 67.,
Bálint József asztalos ajánlja saját
készítésű butorait. 306

Uri-
és hálószobabutor elköltözés miatt
olcsón eladó. Piac ucca 81., II.
emelet. — Értekezhetni délelőtt
8—11 óráig. 4711

SÍRKÖVEK
műköből, termésköből olcsón kapha-
tók a Debreceni Működgyárnál,
Fürdő ucca 2. 388

A Hortobágy Műmalom RT.
Böszörményi út 1. sz. alatti tele-
pén évtizedek óta fenálló lisztüz-
letben az általánosan elismert jó-
minőségű liszt, korpa, tengeri, ár-
pa és darák változatlanul állan-
dóan kaphatók. Telefon megren-
deléseket bármilyen kis tételben
is házhoz szállítunk. Telefon 179.

Gumikabátot,
gyermekruhát olcsót és jót csak a
Budapesti Férfiúruha Aruházban
vásárolhat, Csapó ucca 17. Szin-
házátjáró. 669

Állandó
női énekes tambura zenekar a
Gazdag-étteremben. 870

Kapák,
ásók, fonatok, méhészeti cikkek,
múlép kapható Bakos vaskeres-
kedésében, Csapó 86. 305

KERESLET

Irodista kisasszony
azonnali belépésre felvétetik. Írás-
beli ajánlatok fizetési igény meg-
jelölésével személyesen adandó be
a kiadóhivatalban. — Próbaidő 14
nap.

KIFUTÓ LEANY
felvétetik a Hegedüs és Sándor
rt. nyomdába, Piac ucca 49.

3—4 millió koronát
keresek magas kamatra, a pénz
biztosítva. Cim a kiadóban. 4761

Csépleszt
vállalok. Ehrenfeld Sámuel, Arany
János ucca 37. 4763

Mérlegképes
könyvelő, magyar-német levelező,
gyors-gépiró, gyakorlott, erélyes
munkaerő. foglalkoztatást keres.
Telefonszám: tizenkettő-nyolcvan-
öt. 4757

Irodai
munkára érettségizett kisasszony
felvétetik. Arany János u. 27.
4755

Perfekt
gép- és gyorsíró felvétetik. Fé-
nyes ügyvédi iroda, Piac 71. 4754

Téglaszállításra
fuvarosokat felvesszünk. Fejér és
Ritter, Simonffy 7. 4756

Szolgát,
megbízhatót, lehetőleg nyugdíjast
keres mezőgazdasági gépraktár.
Hunyadi u. 14. 4759

Kifutó fiu
elsejére felvétetik a Hortobágy-
malom lisztüzletébe.

Egy
nyersolajmotor gépkészítő azonna-
li cséplésre felvétetik. — Hanner
Dezső, Hajdudorog. 4746

Perfekt
varrónő uri házakhoz ajánlkozik.
Varga ucca 42., III. ajtó. 4738

Ügyvédi
irodai teendőkhöz jártas. perfekt
gép- és gyorsíró dr. Markovits
Lajos ügyvéd irodájában (Piac u.
81. sz., II. emelet) felvétetik. 4741

Jobb
zsidó leány háztartási teendőre
felvétetik. Arany János 54. I. 3.
4721

Asztalos tanuló
felvétetik Bálint Lajosnál, Rákó-
czi ucca 13. szám. 4722

Tanulók
fizetéssel felvétetnek a Fűszerke-
reskedelmi részvénytársaságnál,
Ferenc József ut 41. 4723

Tanvára menne
uricsaláddhoz franciául perfekt be-
szelő fiatal hölgy 5 éves kis lányá-
val szeptember közepéig. Fizetést
nem kér. Cim: T. E. Welsh, Kos-
suth ucca 3. 980

Jeles
bizonyítványokkal, nagy gyakor-
lattal pénzbeszedő-eljárónak ajánl-
kozom. Percecs ucca 2. 4700

Jutalékos ügynök,
ki a helybeli detail fűszereseknél
dolgozik, megbízást kaphat. Mik-
lós ucca 13. 980

Kifutó fiu
felvétetik. Bihari Ernő, Bethlen u.
36., fűszerüzlet. 4740

VEGYES

Háromszobás
modern lakást, lehetőleg borpince
használattal, mielőbbre keresek.
Cim a kiadóban. 4762

Kiadó
Arany János ucca 54. számú ház-
ban világos, nagy, betonozott pin-
cehelyiség. Műhelynek, raktárnak
igen alkalmas. 4758

Különbejárati
butorozott szoba kiadó. Simonffy
u. 48., hátsó lakás. 4747

A Sörkabaróban
rendes éttermi árak, — elsőrendű
konyha, kitűnő italok. 870

Fürdőszobás
lakás butorral azonnalra kiadó.
Hatvan ucca 70., Weinberger. 4749

Központon
egy-két szoba uraknak, házaspár-
nak, esetleg ellátással kiadó. Hat-
van 29. 4750

Központon
két szoba, veranda, konyhahaszná-
lattal kiadó. Cim a kiadóban. 4749

Barátságos, kellemes
uccai butorozott szoba, villanyvi-
lágitással, — esetleg fürdőszoba
használattal azonnal kiadó. Arany
Bika-bérez, II. em., 2. sz. 4372

Kiadó
sarokházban olcsón új üzlethelyi-
ség; házban fűszer-, hentesüzlet
már van. Értekezni: Péterfia 48.,
uccai emelet. 4743

CSINOSAN
butorozott szoba kollégium mellett
kiadó. Cim a kiadóban. 4663

Kalapok
lakítását, tisztítását vállalom. Uj
kalapok legszebb modellekben ol-
csón szerezhetők be Oláh József
kalapkereskedőnél, Piac ucca 63.
308

Két fogásos
menü vacsora 1 pengő. Gazdag-
étterem, Hunyadi ucca 1. sz. 870

Lusztig Ernő
műasztalos, Deák Ferenc ucca 10
Vállal mindenféle asztalos mun-
kákat legjobb kivitelben, olcsó ár-
ban. 678

IRODANAK
alkalmas három szobából álló la-
kás azonnal kiadó Piac 34. szám
alatt. 4711

Szabó vasaló kályhák,
kaszák, kapák, fürdőkádák, nyug-
székek legolcsóbban Nagy vasüz-
letében, Csapó uccai forduló. 663

Dívatos
géphímzést vállal Kovács Margit,
Péterfia 11. 905

Kettőszáz
katasztrális hold szántóföld Mo-
nostonpályától félóra járás a fa-
lutól, haszonbérletre azonnal ki-
adó. Jelenkezni lehet: Kurcz Já-
nos, Monostonpályi. 4742

Két
szép világos, száraz szuterén he-
lyiség könnyebb iparnak (kályhás,
szücs, kalapos stb.) vagy kereske-
delmi irodának, vagy lerakatnak
kiadó. Miklós ucca 51. 4728

„Anni”
kalapszalom 3 pengőért alakít mo-
dell után, 8 pengőért már nyári
újdonságok kaphatók. (Csapó u.
58.) 691

Egy
uccai butorozott szoba 1-re ki-
adó. Erzsébet ucca 55. 4745

50 pengő
ebédkoszt a Goldstein-féle ven-
dégloben, Piac ucca 19. 4641

Molnár Testvérek
világhírű kerékpárok, varrógépek,
alkatrészek raktára, javító műhe-
lye, Nagytemplomnál. Telefon 727.
680

Mérlegkészítő
műlakatos műhelyem áthelyeztem
Méliusz-tér 9. (Kossuth uccai
templomnál). Bihari mérlegkészítő.
959

Zálogház, Hunyadi u. 14.
folyóit előnyös feltételek mellett
kölcsönöket ékszerre, biciklik-
re, autókra s mindenféle keres-
kedelmi árukra. 777

Vendéglosház
körutnál, kitűnő üzlettel, 380 mil-
lió, százötvennel átvehető. —
György, Budapest, Conti ucca hét

Zsinór,
rojt, harisnyafejlesztés, szemfelsze-
dés Paszománygyárban, Piac u.
32., udvarban. 570

Vendéglosház,
kávémérés, fűszer-, szatócüzle-
tek a város minden részén nagy
választékban kaphatók. Hajdu üz-
letközvetítő irodája, Budapest,
Kenyérmező ucca 1. (Rákóczi uti
sarokházban.)

MENEKOLT ÓRAS
szakszerűen, meglepő olcsón vál-
tal javításokat. Rákóczi u. 36. sz.